

RZEPIENNIK WCZORAJ I DZIŚ

DWUMIESIĘCZNIK SPOŁECZNO-KULTURALNY GMINNEGO OŚRODKA KULTURY
Rzepiennik Strzyżewski, Rzepiennik Biskupi, Rzepiennik Suchy, Kołkówka, Olszyny, Turza

Rok XXV ISSN 1428-880X Nr 2(101) marzec-kwiecień 2016 cena 2zł (w tym 8%VAT)

*portret Kordiana Józefa Zamorskiego,
olej na płótnie autorstwa Anny Grzesik -Juszczak*

PROGRAM

KATEGORIA SZKOLNA

19 filmów dla widzów od 18 lat
08.04 godz. 19.00

KATEGORIA OFF & GO

13 filmów
15.04 godz. 15.00

KATEGORIA

ANIMOWANY TELEDYSK
21 videoklipów

22.04 godz. 15.00

KATEGORIA FORMANIMY
ANIMOWANE FRASZKI

12 filmów + 15 fraszek
29.04 godz. 19.00

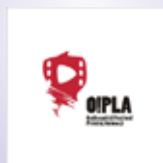
O!Pla czytamy: O, teraz Polska Animacja - to ogólnopolski festiwal filmów animowanych skierowany głównie do widzów w mniejszych ośrodkach.

Zasada działania festiwalu jest bardzo prosta. Filmy prezentowane będą w pięciu blokach, jeden raz w tygodniu. Każdy widz jest równocześnie jurorem festiwalu i na specjalnych blankietach będzie mógł oddać głos na dowolnie wybrany przez siebie film.

TERAZ DZIECI MAJĄ GŁOS

W ramach festiwalu O!PIA mamy konkurs dla najmłodszych widzów zatytułowany: TERAZ DZIECI MAJĄ GŁOS. Dwa bloki dla przedszkolaków i dwa dla dzieci z klas I-III.

Dodatkowe informacje i filmy, które wygrały w poprzednich latach na bieżąco można śledzić na stronie Facebook Kino za Rogiem w Olszynie.

Zapraszamy

ZAMORSKI – PRZYWRACANIE PAMIĘCI

1 kwietnia 2016 roku minęła 126. rocznica urodzin Kordiana Józefa Zamorskiego, Kołkowianina, który wspiął się na wysokie stanowiska służby państwowej. Co dziś wiemy o Zamorskim? Ile z opowieści dziadków czy suchych notatek encyklopedycznych zapamiętaliśmy? Czy faktycznie był aż tak kontrowersyjną postacią?

Konrad Zamorski urodził się 1 kwietnia 1890 roku w Kołkówcze, jako dziedzic, syn ówczesnego dzierżawcy Kołkówki Arnolda Zamorskiego i Wiktorii Serafin (wychowanki hrabiny Skrzyńskiej z niedalekiej Łużnej). Do 6-go roku życia wychowywał się wśród rzepiennickich wzgórz i potoków, chłonąc całą swoją plastyczną wyobraźnię pięknem tutejszej przyrody.

Dzieciństwo i droga zawodowa

Gdy po stracie majątku w Kołkówcze rodzina Zamorskich przeniosła się do Lwowa, Kordian rozpoczął naukę w Szkole Powszechnej św. Antoniego (1898-1900), którą kontynuował w filii gimnazjum w Łyczakowie. Następnie ukończył Seminarium Nauczycielskie i kurs malarstwa w Szkole Przemysłowej, po czym rozpoczął studia w Akademii Sztuk Pięknych u prof. Józefa Mehoffera w Krakowie (malarstwo) i prof. Józefa Pankiewicza (grafika) w Krakowie. Rok później zaczął uczyć rysunku w szkole żeńskiej. Równoległe z nauką Zamorski prowadził działalność niepodległościową. Od 1908 roku uczestniczył w pracach Związku Walki Czynnej. Był też jednym z organizatorów Związku Strzeleckiego pełniąc w nim ważne funkcje. W lutym 1912 roku na mocy rozkazu Komendy Głównej Związku Strzeleckiego został mianowany podporucznikiem. Wtedy to wstąpił do armii austriackiej i rozpoczął służbę w 13. Pułku Piechoty jako jednoroczny ochotnik. Jednakże mobilizacja z 1914 roku zastała go w szeregach tego samego pułku stacjonującego w Krakowie. Tutaj pełnił szereg funkcji: od komendanta kompanii, dowódcy batalionu i adiutanta po porucznika. Po kryzysie przysięgowym i zwolnieniu ze służby Zamorski powrócił na Uniwersytet Jagielloński. Studiował historię sztuki,

geometrię wykreślną i matematykę. Dokładnie 1 listopada 1918 roku, kiedy to został awansowany do stopnia kapitana, rozpoczął ponownie służbę w odradzającym się Wojsku Polskim. Wziął udział w wojnie polsko-ukraińskiej jak dowódca batalionu w 5. Pułku Piechoty Legionów (XI 1918 r. – I 1919 r.). Potem przyszedł czas intensywnej pracy i awansów zawodowych, których apogeum było podniesienie do stopnia podpułkownika i praca w oddziale III Sztabu Generalnego Naczelnego Dowództwa, kierowane przez Józefa Piłsudskiego. Od 10 lipca 1922 roku był szefem Sztabu DOK III Grodno. Wtedy to jego przełożony – gen. bryg. Juliusz Malczewski tak o nim pisał: *Nadzwyczaj pracowity, cenny i lojalny oficer sztabu, generalny, poświęcający cały czas służbie wyrażonej dla Ojczyzny, z wielkimi zasługami w czasie wojny i pokoju,*

zasługujący na specjalne uwzględnienie i wyróżnienie.... Później rzeczy działały się jak w kalejdoskopie. Przyszła praca w Wilnie, dalej obowiązki szefa Departamentu I (Piechoty) Ministerstwa Spraw Wojskowych (1926 r.), aż w końcu wyznaczenie na zastępcę szefa Sztabu Głównego (1932 r.).

Pozycja i nowe wyzwania

Zamorski ożenił się z Leokadią Karpusową z Kamińskich (1922 rok) i doczekał dwóch synów: Jacka (1923 r.) oraz Rafała (1928 r.), jednakże to praca pochłaniała większość jego wolnego czasu.

Dotychczasowa droga zawodowa Zamorskiego pozwoliła mu na ukształtowanie sobie pewnej pozycji w środowisku wojskowych i polityków. Był szanowanym działaczem i cieszył się autorytetem. We wrześniu 1943 roku ówczesny premier Leon Kozłowski kilkakrotnie rozmawiał z nim na temat przejścia do służby w administracji cywilnej. Sugestię tę ponawiał minister spraw wewnętrznych Marian Zyndram-Kościałkowski. Skutkiem tego było wystąpienie ministra z wnioskiem do premiera o „wyjednanie u władz wojskowych oddania do jego dyspozycji gen.

Bryg. Kordiana Zamorskiego na okres 12 miesięcy”. Wniosek zyskał aprobatę Kozłowskiego, ale nie wzbudził entuzjazmu u samego Zamorskiego, który 24 grudnia 1934 roku napisał list do Józefa Piłsudskiego. Czytamy w nim między innymi:

Dnia 20 października br. zawiadomił mnie generał Gąsiorowski, że minister Kościałkowski chce ze mną mówić na temat mego przejścia do służby w M[inisterstwie] S[praw] Wewn[ętrznych] na stanowisko komendanta[głównego] Policji Państwowej. (...) Otrzymałem od niego telefonicznie zawiadomienie, że Pan Marszałek zdecydował moje odejście do policji. Wiadomość tę przyjąłem z żalem. Przyznaję się do tego, bo ostatecznie byłbym złym żołnierzem gdybym po 25 latach służby wychodził z szeregów wojska bez żalu. Przywykłem jednak przez cały czas służby mojej w armii słuchać ślepo rozkazów P. Marszałka, nie istnieje w żadnych dokumentach żadna moja prośba o zmianę przy-

działu, czy funkcji wyznaczonej mi Pana Marszałka wolą, zastosuję się więc posłusznie i do tego rozkazu!(...)”.

25 stycznia 1935 roku Kordiana Zamorskiego przeniesiono w stan nieczynny, z jednoczesnym oddelegowaniem do dyspozycji ministerstwa spraw wewnętrznych z powierzeniem mu czasowego pełnienia obowiązków komendanta głównego Policji Państwowej. Formalną decyzję o nominacji na to stanowisko otrzymał z końcem stycznia. Stanowisko piastował do wybuchu II Wojny Światowej. Z analizy korespondencji urzędowej Zamorskiego jako komendanta Policji Państwowej oraz zapisków w jego dzienniku można wysnuć wniosek, iż był krytycznie nastawiony wobec ówczesnie rządzącego obozu politycznego, co piłsudczycy mieli mu za złe (zwłaszcza po publikacji artykułów w „Żołnierzu Polskim”).

Kordian Józef Zamorski na polowaniu. Pruchna 1938. fot. ze zbiorów NAC

Mimo tego Zamorski pozostał lojalny wobec przełożonych i właściwą sobie starannością wykonywał każde polecenie (aż do czasu, gdy przyszło mu zmierzyć się z wrogiem na obczyźnie). Okres, w którym kierował Policją Państwową można uznać za podporządkowany dążeniu do wysokich standardów. „Wielokrotnie podkreślał, że od oficera policji wymaga się inteligencji, wykształcenia, szerszego horyzontu myślenia, ogłady towarzyskiej, utrzymywania stosunków z ludźmi towarzysko odpowiadającymi jego stanowi, bezwzględnej stanowczości, roztropności, zrównowazenia i taktu, sprężystości, umiejętności kierowania podkomendantami i bycia dla nich przykładem” – piszą we Wstępie do „Dzienników” Robert Litwiński i Marek Sioma. Zamorski za priorytet postawił sobie walkę z nadużyciami i wykroczeniami w kadrze policyjnej (zwłaszcza z pijaństwem).

Z lewej komendant główny Policji Państwowej gen. Kordian Józef Zamorski, w środku szef Głównego Urzędu Policji Porządkowej Orpo general der Polizej Kurt Daluge w oknie pociągu na Dworcu Głównym przed wspólnym wyjazdem na polowanie. Warszawa, luty 1938. fot. ze zbiorów NAC

Wraz z wybuchem wojny we wrześniu '39 roku Zamorski został powołany do służby w stanie czynnym. 7 września wraz z ewakuacją Komendy Głównej opuścił Warszawę. Poprzez Tarnopol i Kołomyję dotarł do Szeszoru. Internowany w Rumunii, a następnie zwolniony osiadł chwilowo w Bukareszcie. W 1942 roku po śmierci gen. W. Sikorskiego przeniesionemu w stan nieczynny Zamorskiemu odmówiono powołania do służby czynnej. Jednakże opuściwszy Rumunię dotarł do Palestyny, gdzie przebywał w polskim obozie od listopada 1940 do sierpnia 1942 roku był komendantem Ośrodka Zapasowego Samodzielnej Brygady Strzelców Karpaczych i p. o. dowódcy oddziałów WP.

Początkowo Zamorski zamieszkał w Egipcie, później przeniósł się do Palestyny. Po wojnie postanowił osiąść na stałe w Wielkiej Brytanii. Jeszcze w 1966 roku został awansowany do stopnia generała dywizji.

Czy wiesz, że...

Zamorski zmarł 19 grudnia 1983 roku w Londynie w wieku 93 lat. Według niektórych informacji był członkiem jednej z warszawskich łóż wolnomuralskich, podległych Wielkiej Loży Narodowej. Po wojnie podejrzewano go o to, że utrzymywał kontakty z lożą emigracyjną „Kopernik” w Paryżu.

Z inicjatywy wójta Marka Karasia, pod patronatem starosty tarnowskiego Romana Łucarza 8 kwietnia br. w rzepiennickiej gminie odbędzie się uroczystość poświęcona pamięci K.J. Zamorskiego. Rozpocznie się mszą św. w kościele parafialnym w Rzepienniku Biskupim, po czym uczestnicy przemarszerują na salę widowiskową GOK - segment D budynku urzędu gminy, gdzie odbędą się oficjalne wystąpienia, wykład historyczny, odsłonięcie portretu, okolicznościowa wystawa i koncert chóru.

Jako członek delegacji rządowej Zamorski spotykał się z przywódcami państw europejskich. Jego zdjęcia z Goeringiem i Himmlerem były po wojnie wykorzystywane do celów propagandowych.

Pamięć o korzeniach

Na cmentarzu parafialnym w Rzepienniku Biskupim pochowana została jego siostra – to właśnie jej grób był powodem jego sentymentalnych powrotów w te strony. Wiemy, że dorosły Zamorski spotykał się też z Janem Więckowskim, z którym łączyła go legionowa przeszłość, a także z ks. Stanisławem Krzemieniem (wówczas wikariuszem w Rzepienniku Biskupim zabiegającym o kapelanię w wojsku). Sam Zamorski, bardzo sielsko opisuje w swoich pamiętnikach Kołkówkę, jednak zaznacza, że z sam właściwie takich wspomnień nie ma, a zna wieś jedynie z pogodnych opowiadań rodziców. I takie pełne plastycznych wizji notatki o Kołkówce znajdziemy w jego dziennikach.

Medale za zasługi i pamięć

Zamorski odznaczony został m.in.: Orderem Virtuti Militari 5 klasy, Krzyżem Oficerskim Orderu Polonia Restituta 1, 3 i 4 klasy, Krzyżem Niepodległości, Krzyżem Walecznych (czterokrotnie), Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Zasługi Wojsk Litwy Środkowej, Medalem Dziesięciolecia Odzyskanej Niepodległości, Medalem Pamiątkowym za Wojnę 1918-1921, Srebrnym Medalem za Długoletnią Służbę, Brązowym Medalem za Długoletnią Służbę, rumuńskim Orderem Gwiazdy 3 klasy, Orderem Korony Rumuńskiej 2 klasy, francuskim orderem Legii Honorowej 3 klasy, Orderem Korony Jugosłowiańskiej 2 klasy, jugosłowiańskim Orderem Białego Orła 2 klasy, estońską Wielką Wstęgą Orderu Gwiazdy 1 klasy, łotewskim Orderem Trzech Gwiazd 3 klasy, fińskim Orderem Kaitselit 2 klasy, czechosłowackim Orderem Białego Lwa 2 klasy, węgierskim Krzyżem Zasługi 2 klasy.

Komendant Główny Policji Państwowej gen. bryg. Kordian Józef Zamorski w swoim gabinecie. Warszawa 1935. fot. ze zbiorów NAC

Mieszkańcy Rzepienników również nie zapomnieli o Zamorskim. W 1997 roku w ścianę kamienicy, będącej wówczas siedzibą posterunku policji w Rzepienniku Strzyżewskim, wmurowano tablicę pamiątkową ku pamięci swego krajana. Tablicę ufundowali mieszkańcy gminy, a także Komenda Główna Policji, którą w dniu odsłonięcia tablicy reprezentował gen. Jerzy Stańczyk. Po zlikwidowaniu komisariatu tablice przeniesiono i umieszczono na ścianie remizy OSP w Kołkówce.

A. Roman

CZŁOWIEK, KTÓRY NIE WIDZIAŁ KOŚCIOŁA W TURZY

Przed wojną trudno było znaleźć płatne zajęcie w Rzepienniku lub w okolicy, toteż młodzi mężczyźni podejmowali się każdej, nawet najcięższej pracy, by zarobić kilka złotych. Trzech lub czterech kawalerów umawiało się do wspólnej pracy przy cięciu kłoców na deski ręczną piłą tartaczną i wynajmowali się do pracy u zamożnych gospodarzy, jeśli ci mieli kłocce do pocięcia. Praca była bardzo ciężka i wymagała dużych umiejętności. Władek, jeden z podstawnych i niezbyt rozwiniętych kawalerów, mieszkający w Padołach, nie wychodził z chaty nawet do kościoła, bo nie miał butów. Nie widział świata, nawet nie znał miasteczka żydowskiego w Rzepienniku Strzyżewskim. Lubił Padoły pełne malowniczych pagórków, głębokich zapadłisk i ubogiej ziemi. Pewnej wiosny starsi chłopcy, już po odświeżeniu wojska, namówili go do wspólnej pracy tartacznej obiecując wyjście w szeroki świat. Władek ucieszył się z propozycji, bo marzył już od dawna, by zobaczyć kościół w Turzy.

Cięcie kłoców piłą tartaczną na deski wymagało pracochłonnych przygotowań. Cięcie odbywało się pionowo, z góry na dół, więc kłoc trzeba było podnieść na wysokość około trzech metrów i tam umocować. Do tego celu konstruowano rusztowanie z cienkich belek, podobne do żyrafy. Były to szeroko rozstawione cztery ukośne nogi zamocowane w ziemi i połączone u góry. Pień pozyskany z lasu to tak zwany okrągłak, który bez odpowiedniej obróbki nie nadawał się do cięcia na deski. Trzeba go było ułożyć odpowiednio na pieńkach, na ziemi i obciosać przy pomocy toporów, aby dwie powierzchnie kłocu były płaskie. Po obróbce wyznaczano na płaskiej powierzchni kłocu linie do cięcia w odległościach odpowiednich do grubości desek. Do tego celu służył przyrząd, które jeszcze obecnie bywa używany w gospodarstwach. Obszerny garnek wypełniony tłuczonym węglem drzewnym, rozrobiony wodą do konsystencji gęstej śmietany. Gruby sznurek wyciągało się ze szpulki i przeciągało przez czernidło przytrzymując go na dnie naczynia rączką zakończoną oczkiem, przez które sznurek przechodził. Następnie dwóch pracowników napinało uczerniony sznurek z przeciwległych końców pnia, a trzeci łapał sznurek pośrodku,

unosił i puszczał gwałtownie. Słychać było „pstryk” i wzdłuż pnia ukazywała się czarna linia - kierunek cięcia.

Kłoc przygotowany do cięcia trzeba było wytoczyć do góry po pochyłych nogach rusztowania-żyrafy. Praca była niesłychanie trudna, wymagająca olbrzymiego wysiłku i uwagi. Gruby kłoc mógł ważyć nawet pół tony. Toczo kłoc do góry stopniowo, z przerwami, mocując go żelaznymi klamrami, aby od czasu do czasu złapać oddech. Władek okazał się gorliwym pomocnikiem, bo towarzysze pracy obiecali mu, że jak kłoc znajdzie się na swoim miejscu, to będzie on mógł stanąć na nim i wtedy zobaczy kościół w Turzy. Kościoła nie było widać z powierzchni gruntu. Wreszcie kłoc znalazł się na swoim miejscu, a Władek wdrapał się na górę po drabinie. –Widziołeś kłocistów w Turzy? – Wołają ci z dołu. – A juści widziołek, widziołek. – Odpowiada Władek. Podają mu piłę tartaczną i zaczyna się żmudne cięcie. Władek podciąga piłę do góry, a dwóch towarzyszy ciągnie ją w dół i wtedy zęby piły wgrzyzają się w drewno. Ci na dole musieli patrzeć do góry by ciąć po wyznaczonej linii, toteż trociny sypały się im w oczy, bo nikt okularów nie miał. Na górze Władek musiał również pilnować cięcia po wyznaczonej linii, którą trociny zasypywały po każdym ruchu piły. I tutaj Władek okazał się mądrzejszy od szeregu innych traczy. Zrobił miotelkę z gałązek jodłowych i przywiązał ją do pasa na brzuchu. Ile razy pochylił się, aby podać piłę w dół, to miotelka zmiatała trociny odsłaniając znak cięcia.

Cięcie paru kłoców zajęła kilka dni, toteż tracze musieli się pożywiać i odpoczywać, by nie opaść z sił. Postawiono drabinę aby Władek mógł swobodnie wchodzić. Ile razy Władek wychodził do góry słychać było okrzyki.- Widziołeś kłocistów w Turzy? Widziołek. – Odpowiadał Władek. Tak było przez kilka dni. Później ekipa przeniosła się w inne miejsce, a powiedzenie pozostało na Dąbrach, w Rzepienniku, na długo. Przez wiele lat, póki nie nastąpiła miejska cywilizacja, pozdrawialiśmy się powiedzeniem: „Widziołeś kłocistów w Turzy?” i pękaliśmy ze śmiechu na wspomnienie tej historii.

Augustyn Mika

Rzepiennik Wczoraj i Dziś
Dwumiesięcznik Społeczno-Kulturalny Gminnego Ośrodka Kultury
Redaktor naczelny i odpowiedzialny:
Halina Holda
Numer przygotował zespół:
Halina Holda, Anna Roman, Anna Koczwara, Renata Gogola
Nakład 750 egz.
Adres:
GOK Rzepiennik Suchy 200, 33-163 Rzepiennik Strzyżewski
tel. (14) 65 31 571

Bank Spółdzielczy Rzemiosła w Krakowie o/Rzepiennik Strzyżewski
nr konta:10858900060120000006930001
e-mail – gokrzepiennik@poczta.onet.pl, rzepiennik.info@gmail.com
Skład i druk: Wydawnictwo PAPIRUS, ul. Spytka 11, 37-500 Jarosław
tel. 16 621 45 41, e-mail: biuro@papiрус.jaroslaw.pl
Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów, adiacji
i nadawania tytułów nadesłanym tekstom bez wcześniejszego informo-
wania autorów.
Nie zamawianych materiałów nie odsyłamy.

Z KRONIKI GOK

Do historii przeszedł jubileuszowy XX Pogórzański Przegląd Grup Kolędniczych. Oprócz najmłodszych Szczodroków wystąpiła grupa z Turoniem (zdobywcy I miejsca na Ogólnopolskim Przeglądzie Dziecięcych i Młodzieżowych Grup Kolędniczych Pastuszkowe Kolędowanie w Podegrodziu) oraz Droby z Rzepiennika Suche- go (laureaci I miejsca i zdobywcy góralskiej spinki w tegorocznym Ogólnopolskim Przeglądzie Grup Kolędniczych podczas Góralskiego Karnawału w Bukowinie Tatrzańskiej). Na scenie pojawiły się także dorośli laureaci tegorocznej lipnickiej gwiazdy z programem Herody oraz mali kolędnicy z pobliskiej Lubczy. Oprócz nich zapre- zentowała się także grupa śpiewacza Turzanki. Trwająca około półtorej godziny impreza już od lat cieszy się popularnością, nie tylko wśród starszej części mieszkańców Rzepienników, ale – co z uwagi na zachowanie trwałości tradycji cieszy równie mocno – młodszych widzów. Zapraszamy na przyszłoroczną edycję przeglądu, a tymczasem polecamy relację z wydarzenia m.in. na stronach: www.rzepiennik.info w zakładce GOK Video Blok (gdzie w ciągu 4 lat ukazało się ponad 50 filmów), i na www.pogorze24.pl,

(AR)

Dzieci ze Szkoły Podstawowej w Rzepienniku Suchym gościły w sali widowiskowej Gminnego Ośrodka Kultury grupę cyrkową Szok z Ukrainy. Spektakl cyrkowy bardzo podobał się młodej publiczności. Dzieci mogły się przekonać m.in. jaki w dotyku jest prawdziwy wąż i czy da się jeździć na jednym kole rowerowym. Chętnie brały aktywny udział niemal we wszystkich trudnych konkurencjach.

ZAPRASZAMY NA WYSTAWY

W kwietniu, w świetlicy w Turzy oglądać można prace uczestników ubiegłorocznego ogólnopolskiego konkursu Ars Astronomika. Nieco mniejszą podobną wystawę państwo Wszółkowie przygotowali w holu rzepiennickiego urzędu gminy.

W sali kominkowej GOK na miłośników malarstwa czeka wystawa prac Karoliny Gogoli z Turzy.

Stoi na stacji lokomotywa...

W świetlicy u Skrzatów w Olszynach jest realizowany projekt „Ciepło – Zimno emocje zamknięte w kolorze” współfinansowany przez BZ WBK.

Dzieci poznają tajniki rysowania i malowania pod okiem doświadczonej malarki Anny Grzesik – Juszcak. Uczą się wyrażać swoje emocje poprzez kolor.

Aktualnie wykonują prace na ogłoszony w ramach projektu konkurs „Cztery pory roku – emocje w kolorze”.

KONKURS WIELKANOCNY ROZSTRZYgniĘTY!

Za nami kolejny już XXVII Regionalny Konkurs na Pisankę Ludową i Plastykę Obrzędową związaną z okresem Wielkanocy, realizowany przy współpracy MCK Sokół w Nowym Sączu i Muzeum Etnograficznym w Tarnowie. Podobnie jak w ubiegłych latach, Gminny Ośrodek Kultury w Rzepienniku Strzyżewskim przygotował w salach muzeum własne stoisko wielkanocne. Znalazły się na nim między innymi najlepsze pisanki, palmy i ciasta wielkanocne, które wzięły udział w konkursie gminnym (protokół z konkursu dostępny na stronie www.rzepiennik.info i na Facebooku).

Nagrodę Wójta Gminy za najpiękniejszą pisankę otrzymała Barbara Gurbisz.

ROZWOJU SOŁECTWA TURZA z Turzy (II miejsce, pisanka tradycyjna, dorośli), Halina BĄK z Rzepiennika Suchego, Barbara GURBISZ z Olszyn, Karolina i Anna ROMAN z Rzepiennika Strzyżewskiego, Stowarzyszenie NASZA PRZYSZŁOŚĆ z Rzepiennika Strzyżewskiego oraz Stowarzyszenie ADSUM z Rzepiennika Suchego (III miejsce, pisanka tradycyjna, dorośli), Faustyna BRYNDAL z Rzepiennika Biskupiego (I miejsce pisanka tradycyjna, dzieci), Błażej BRYNDAL z Rzepiennika Biskupiego, Klaudia CUDEK z Rzepiennika Biskupiego, Adrian KARAŚ z Rzepiennika Suchego, Kacper NOWAKOWSKI z Rzepiennika Biskupiego, Natalia KOŁEK z Rzepiennika Biskupiego, Weronika PIOTROWSKA

Wystawa stoisk wielkanocnych czynna była do 19 marca, kiedy to miało miejsce rozstrzygnięcie konkursu. Wzięło w nim udział szerokie grono twórców ludowych, kół gospodyń, stowarzyszeń, domów kultury i innych ośrodków z czterech powiatów regionu tarnowskiego, którzy po dzień dzisiejszy podtrzymują i kultywują regionalne tradycje zdobienia pisank i tworzenia elementów plastyki obrzędowej związanej z Wielkanocą.

Stoisko GOK zostało w tym roku nagrodzone I miejscem w kategorii tradycyjnych stoisk wielkanocnych, zaś poszczególni twórcy nagrodami: dorośli finansowymi, a dzieci rzeczowymi. Znaleźli się wśród nich: Anna Bugno z Rzepiennika Suchego (I miejsce, pisanka tradycyjna, dorośli), Marzena Bryndal z Rzepiennika Biskupiego, Stowarzyszenie RZEPIENNIK JUTRA z Rzepiennika Suchego, Stowarzyszenie MY KOBIETY z Olszyn, Stowarzyszenie

Tradycyjna rzepiennicka palma - różga zdobi wejście do Muzeum Etnograficznego w Tarnowie podczas Regionalnego Konkursu Pisanki i Plastyki Obrzędowej Wielkanocnej

z Rzepiennika Suchego, (wyróżnienia) oraz Jolanta BUGNO z Rzepiennika Suchego (II miejsce, pisanka tradycyjna młodzież), Małgorzata KIEŁTYKA z Rzepiennika Suchego (III miejsce, pisanka tradycyjna młodzież), Barbara GAŚSIOR z Rzepiennika Biskupiego (wyróżnienie w kategorii pisanka współczesna, młodzież).

Gratulujemy! (r)

SKRZATY ZE STATUETKĄ!

17 marca w Żabnie odbył się Małopolski Przegląd Teatrów Lalkowych „O Wielką Nagrodę Zająca Poziomki”. Była to już 31. odsłona Przeglądu, podczas którego zaprezentowano dziewięć przedstawień zrealizowanych w różnych konwencjach i technikach animacji.

Skrzat grupa młodsza w spektaklu - Porachunki

Zespół teatralny „Skrzat” co roku bierze udział w tym niesamowitym święcie teatru lalkowego. Nie inaczej było także tym razem.

Gminny Ośrodek Kultury w Rzepienniku Strzyżewski reprezentowały w tym roku

Skrzat grupa starsza odbiera nagrodę za spektakl - Wąż

dwie grupy teatralne: młodsza i starsza, obydwie z Olszyn. Młodsze „Skrzaty” - dla których występ w Żabnie był debiutem - zaprezentowały spektakl pt. „Porachunki”. Skrzaty starsze zaś wystawiły sztukę pt. „Wąż” zrealizowaną w technice

teatru cieni. Wido-

wiska młodych lalkarzy oceniała Komisja Artystyczna w składzie: Ewa Cypcarz Bogucka, Ilona Buchner i Kamil Dobrowolski. Komisja po wnikliwej ocenie statuetkami Wielkiej Nagrody Zająca

Poziomki obdarowała

trzy zespoły w dwóch

kategoriach wieko-

wych. Jedna z nich

(jedyna w kategorii

teatrów młodzieżo-

wych) powędrowała

w ręce starszej grupy

Skrzatów z Olszyn,

w nagrodę za za pla-

stykę lalek, świetną

grę aktorską, sce-

narium oraz cieka-

wą technikę. Młodsza grupa także została

doceniona przez Jury.

W kategorii teatrów dziecięcych otrzymali oni wyróżnienie. Obydwie grupy obdarowane zostały także słodyczami.

(ar)

Ruszyły zapisy na II Bieg na Brzanke. Zachęcamy wszystkich biegaczy do zapisów na stronie internetowej Facebook GOKu oraz na stronie www.rzepiennik.info. Honorowym patronatem wydanie obejmie Anna Pieczarka, najbardziej wpływowa Kobieta Ziemi Tarnowskiej 2016: radna sejmiku województwa małopolskiego, Dyrektor Centrum Animacji Kulturalnej Gminy Tarnów oraz Prezes Stowarzyszenia Przyjaciół Gminy Tarnów.

POŻEGNANIE

Eugeniusz Dudek

Zmarł Eugeniusz Dudek z Rzepiennika Suchego. Wielki społecznik, działacz kultury, wieloletni kierownik kapeli Rzepienniczanie i chóru, twórca i reżyser teatru ludowego, organizator wielu wycieczek turystycznych, ale także główny budowniczy miejscowego kościoła i pierwszy organista w nowopowstałej parafii. Kościół to dzieło Jego życia. Sam pracował ciężko i nadzorował pracę innych. A jednak zapamiętamy ś. p. Eugeniusza takim jak na zdjęciu, z akordeonem w rękach. Żonie, Dzieciom i Wnukom składamy wyrazy współczucia.

„Razem dla młodzieży” tak brzmi tytuł projektu dofinansowanego w ramach konkursu Fora Lokalne I Równać Szanse 2015. GOK otrzymał grant od Polsko Amerykańskiej Fundacji Wolności.

W ramach projektu 8 września w Rzepienniku Strzyżewskim odbędzie się Forum Lokalne, na którym przedstawiciele stowarzyszeń, szkół, organizacji działających na terenie naszej gminy na rzecz młodzieży dyskutować będą o lokalnych zasobach i barierach, na które napotykają młode osoby wkraczające w dorosłe życie. Będzie to pierwsze tego typu spotkanie. O szczegółach informować będziemy na bieżąco w RzWidz oraz na stronach internetowych GOK.

ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE „RODZINA 500+”

Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wprowadza świadczenie wychowawcze w wysokości 500 zł miesięcznie na drugie i kolejne dziecko. W przypadku rodzin, których dochód nie przekracza 800 zł na osobę w rodzinie (lub 1200 zł w przypadku rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym) - również na pierwsze dziecko.

Świadczenie wychowawcze przysługuje:

- matce
- ojcu
- opiekunowi faktycznemu dziecka
- opiekunowi prawnemu dziecka

Świadczenie wychowawcze przysługuje do ukończenia przez dziecko 18 roku życia.

Osoba samotnie wychowująca dziecko nie musi mieć zasądzonych alimentów aby otrzymać świadczenie wychowawcze.

Świadczenie wychowawcze nie przysługuje jeżeli:

- dziecko pozostaje w związku małżeńskim
- dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie lub w pieczy zastępczej
- pełnoletnie dziecko ma ustalone prawo do świadczenia wychowawczego na własne dziecko (zgodnie z art. 10 § 2 Kodeksu Cywilnego w przypadku gdy kobieta w wieku 16 lat zawiera związek małżeński, uzyskuje pełnoletniość).
- członkowi rodziny przysługuje za granicą na dziecko świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia wychowawczego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Wnioski można składać od 1 kwietnia 2016 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rzepienniku Strzyżewskim. Jeśli wniosek zostanie złożony w terminie od 1 kwietnia 2016 do 1 lipca 2016 roku to pieniądze zostaną wypłacone z wyrównaniem od 1 kwietnia 2016 roku. Oznacza to, że złożenie wniosku np. pod koniec czerwca będzie skuteczne tak samo, jak złożenie wniosku początkiem kwietnia.

GOPS ma 3 miesiące czasu na wydanie decyzji przyznającej świadczenie!!!

Aby otrzymać świadczenie wychowawcze **trzeba złożyć wniosek**. Wniosek składa się z kilku części. Osoba ubiegająca się o świadczenie, musi wpisać swoje dane osobowe takie jak imię, nazwisko, numer PESEL, datę urodzenia, stan cywilny, obywatelstwo i adres, numer rachunku bankowego. Następnie należy wpisać dane dzieci, na które wnioskodawca chce uzyskać dane świadczenie.

Osoby ubiegające się o **wsparcie na pierwsze dziecko** (pierwsze dziecko oznacza jedyne lub najstarsze dziecko w rodzinie w wieku do ukończenia 18 roku życia) muszą udokumentować swój dochód, dołączając do wniosku:

- oświadczenie członka rodziny o dochodach osiągniętych w 2014 roku innych niż dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych
- oświadczenie członka rodziny rozliczającego się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne w 2014 roku
- oświadczenie członka rodziny o wielkości gospodarstwa rolnego wyrażonej w hektarach przeliczeniowych ogólnej powierzchni w roku 2014
- w przypadku utraty dochodu lub uzyskania dochodu – dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie oraz ich wysokość
- oświadczenie lub zaświadczenie o wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne z KRUS

Aby usprawnić procedurę przyznania świadczenia wychowawczego do wniosku należy dołączyć:

- kserokopię aktów urodzenia dzieci
- kserokopię dowodów osobistych
- oświadczenie członka rodziny o dochodach za rok 2014 podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych
- oświadczenie o wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne za 2014 rok
- oświadczenie o okresie osiągania dochodu podlegającego opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych w roku 2014

Gdy rodzina będzie ubiegać się o świadczenie wyłącznie na drugie i kolejne dzieci, nie będzie konieczności dokumentowania sytuacji dochodowej.

Dzieci po 18 roku życia będą zaliczane do składu rodziny do ukończenia 25 roku życia pod warunkiem, że zamieszkują wspólnie z osobami ubiegającymi się o świadczenie. Dzieci, które posiadają orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli w związku z tą niepełnosprawnością przysługuje świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy lub zasiłek dla opiekuna, mogą być zaliczone do składu rodziny również po ukończeniu 25 roku życia. Do składu rodziny można zaliczyć także małżonków, rodziców dzieci a także opiekuna faktycznego. **Do dochodów rodziny należy wykazać dochody każdego pełnoletniego członka rodziny.**

Renata Maślanka GOPS Rzepiennik Strzyżewski

ZMIANY WŁADZ OSP

Na początku roku we wszystkich jednostkach OSP z terenu gminy odbyły się zebrania sprawozdawczo-wyborcze, podczas których wybrano składy nowych zarządów poszczególnych jednostek.

OSP KSRG RZEPIENNIK STRZYŻEWSKI

Skład zarządu: prezes – Jan Słowik, wiceprezes, naczelnik - Piotr Sopala, wiceprezes - Zbigniew Sykta, z-ca naczelnika - Marcin Szymański, sekretarz - Adam Jędrusiak, skarbnik - Piotr Słowik, kronikarz - Jakub Brzeżański, gospodarz - Krzysztof Fudala, członek zarządu - Damian Habas.

Skład komisji rewizyjnej: przewodniczący - Waclaw Habas, wiceprzewodniczący - Ryszard Nowakowski, sekretarz - Mieczysław Kiełtyka.

Delegaci na zjazd gminny: Jan Słowik, Piotr Sopala, Zbigniew Sykta, Piotr Słowik, Adam Jędrusiak,

Przedstawiciele do Zarządu Gminnego: Piotr Sopala, Zbigniew Sykta, Adam Jędrusiak

OSP OLSZINY

Skład Zarządu: prezes - Mieczysław Dziuban, wiceprezes, naczelnik - Adam Mężyk, z-ca naczelnika - Stanisław Zajac, sekretarz - Mariusz Ryndak, skarbnik - Jacek Mężyk, gospodarz - Dariusz Niżolek, członek zarządu - Miłosz Mężyk.

Skład komisji rewizyjnej: przewodniczący - Piotr Macias, wiceprzewodniczący - Mariusz Wszolek, sekretarz - Krzysztof Mężyk

Delegaci na zjazd gminny: Mieczysław Dziuban, Adam Mężyk, Stanisław Zajac, Jacek Mężyk, Marek Bąk

Przedstawiciele do Zarządu Gminnego: Mieczysław Dziuban, Jacek Mężyk, Marek Bąk

OSP RZEPIENNIK SUCHY

Skład Zarządu: prezes - Eugeniusz Niemiec, wiceprezes, naczelnik - Robert Brudzisz, z-ca naczelnika - Jarosław Dutka, sekretarz - Maciej Hołda, skarbnik - Władysław Gąsior, członek zarządu - Michał Kamiński, członek zarządu - Janusz Bajorek.

Skład komisji rewizyjnej: przewodnicząca - Stanisława Kleszyk, wiceprzewodniczący - Lesław Kiełtyka, sekretarz - Antoni Cholewa.

Delegaci na zjazd gminny: Eugeniusz Niemiec, Robert Brudzisz, Zbigniew Bajorek.

Przedstawiciele do Zarządu Gminnego: Robert Brudzisz, Zbigniew Bajorek

Z BIBLIOTECZNEJ PÓLKI

Operacja Fobos Anna Przybylska

Czy możliwa jest przeprowadzka na Marsa?

Słońce umiera. Na jego powierzchni dochodzi do gwałtownych wybuchów. Ogromne strumienie rozpalonej, radioaktywnej plazmy krążą w kosmosie, stanowiąc zagrożenie dla wszystkiego, co żywe. Ziemska atmosfera jeszcze chroni ludzi, ale niespokojna gwiazda wywołuje na naszej planecie gwałtowne tornada i fale tsunami. Dwaj bracia bliźniacy, Nerdi i Garon, stają do walki z żywiołem. Czy inteligencja wygra z bezlitosnymi prawami fizyki rządzącymi w kosmosie? (okł.)

Sprawozdanie zdawczo-wyborcze

OSP KOLKÓWKA

Skład Zarządu: prezes - Sławomir Stankowski, wiceprezes, naczelnik - Marian Kawa, wiceprezes - Sławomir Firlit, z-ca naczelnika - Roman Wojtanowski, sekretarz - Andrzej Gomułka, skarbnik - Tadeusz Kawa, członek zarządu - Adam Wojtanowski.

Skład komisji rewizyjnej: przewodniczący - Jerzy Fudala, wiceprzewodniczący - Krzysztof Trzeciak, członek - Mirosław Rapała

Delegaci na zjazd gminny: Sławomir Stankowski, Marian Kawa
Przedstawiciel do Zarządu Gminnego: Marian Kawa

OSP RZEPIENNIK BISKUPI

Skład Zarządu: prezes - Łukasz Kiełtyka, wiceprezes, naczelnik - Paweł Wiktorek, wiceprezes - Zdzisław Serafin, z-ca naczelnika - Dawid Serafin, sekretarz - Bronisław Bajorek, skarbnik - Ryszard Firlit, członkowie zarządu: Wiesław Bajorek, Paweł Bajorek, Mateusz Bajorek.

Skład komisji rewizyjnej: przewodniczący - Artur Gąsior, wiceprzewodniczący - Michał Kopek, sekretarz - Paweł Pasterski

Delegaci na zjazd gminny: Łukasz Kiełtyka, Paweł Wiktorek, Zdzisław Serafin, Wojciech Pole.

Przedstawiciele do Zarządu Gminnego: Wojciech Pole, Łukasz Kiełtyka.

OSP KSRG Turza

Skład Zarządu: prezes - Andrzej Jarocho, wiceprezes, naczelnik - Zbigniew Jędrusiak, z-ca naczelnika - Sebastian Bochenek, sekretarz - Wojciech Stec, skarbnik - Grzegorz Wędrychowicz, kronikarz - Dominik Ryba, gospodarz - Łukasz Armatys

Skład komisji rewizyjnej: przewodniczący - Jacek Szczerba, sekretarz - Wiesław Wszolek, członek - Wojciech Martyka

Delegaci na zjazd gminny: Andrzej Jarocho, Wojciech Stec, Zbigniew Jędrusiak, Sebastian Bochenek

Przedstawiciele do Zarządu Gminnego: Andrzej Jarocho, Zbigniew Jędrusiak

Piotr Sopala

Księgi Jakubowe Olga Tokarczuk

Laureat Literackiej Nagrody NIKE 2015

Niemal tysiąc stron, kilkadziesiąt wątków i postaci „Księgi Jakubowe” imponują literackim rozmachem, wielością poziomów i możliwych interpretacji. Olga Tokarczuk pełnymi garściami czerpie z tradycji powieści historycznej, poszerzając jednocześnie jej granice gatunkowe. Z ogromną dbałością o szczegóły przedstawia realia epoki, architekturę, ubiory, zapachy. Odwiedzamy szlacheckie dwory, katolickie plebanie i żydowskie domostwa, rozmodlone i zanurzone w lekturze tajemniczych pism. Na oczach czytelników pisarka tka obraz dawnej Polski, w której egzystowały obok siebie chrześcijaństwo, judaizm, a także islam. (Gand.)

wybrała Małgorzata Fijas

„JEŻELI NIE WYJDZIEMY ZE SWOICH CZTERECH ŚCIAN NIE PRZEKONAMY SIĘ CO JEST DALEJ”

Taki duży, taki mały, może świętym być...

Taki gruby, taki chudy, może świętym być...

Taki ja i taki ty może świętym być...

I wcale nie trzeba mieć aureoli, wystarczy poświęcić wolny wieczór, zrezygnować z filmu, meczu czy fitnessu, wyłączyć komputer, przerwać grę, zrezygnować z randki, umyć jedno okno mniej, nie dokończyć sprzątania podwórka...

Człowiek jest tyle wart ile może dać z siebie innym... Jan Paweł II

W Światowym Dnu Chorego - 11 lutego 2016 po zajęciach szkolnych armia wolontariuszy z ZSP w Olszynch wyruszyła do domów ludzi obłożnie chorych. Odwiedziny to nie tylko miły gest urozmaicający monotonię życia w cierpieniu, to dar serca, który dla chorego często wiele znaczy.

Dla mnie to wydarzenie było wielkim przeżyciem, ponieważ nie na co dzień mam styczność z osobami starszymi i chorymi. Ich wzruszenie oraz radość jaką czerpali z naszych odwiedzin była niesamowita. Starsze osoby mimo swojej choroby mają w sobie tyle sympatii, ciepła i dobra, że trudno to opisać – mówi wolontariuszka Dominika Dziuban.

OGŁOSZENIE

Zbiórka odpadów wielkogabarytowych, elektrycznych i niebezpiecznych

W miesiącu kwietniu 2016r. w każdej miejscowości na terenie Gminy Rzepiennik Strzyżewski odbędzie się zbiórka następujących odpadów:

- zebrane w sposób selektywny przeterminowane leki i chemikalia,
- zużyte baterie i akumulatory,
- odpady budowlane i rozbiórkowe w ilości do 0,5 m³,
- zużyte opony,
- odpady mebli i inne odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- świetlówki,
- inne odpady niebezpieczne.

Terminy zbiórki odpadów w poszczególnych miejscowościach.

Miejscowość	Miejsce odbioru odpadów	Data	Godziny odbioru
Rzepiennik Biskupi	Plac przy OSP	21.04.2016r.	10.00 – 18.00
Rzepiennik Strzyżewski	Plac przy Ośrodku Zdrowia	21.04.2016r.	8.00 – 14.00
Kolkówka	Plac przy OSP	23.04.2016r.	8.00 – 12.00
Turza	Na parkingu k. Kościoła	23.04.2016r.	8.00 – 14.00
Rzepiennik Suchy	Plac przy OSP	23.04.2016r.	8.00 – 14.00
Olszyny	Plac przy OSP	23.04.2016r.	8.00 – 14.00

„Jezus w wielkim mieście”

W Niedzielę Palmową 20 marca w sali widowiskowej GOK w Rzepienniku Strzyżewskim odbyło się nabożeństwo pasyjne pod przewodnictwem ks. Gerarda Stanuli z Liwocza i ks. oraz Misterium Męki Pańskiej w wykonaniu wolontariuszy Stowarzyszenia „Wszystkie dzieci nasze są” z Olszyn, Ołpin, Żurowej, Rzepiennika, Szerzyn, Jodłówki Tuchowskiej. Uroczystość zakończyło przygotowane przez wolontariuszy spotkanie towarzyskie z osobami niepełnosprawnymi.

Jestem pełna podziwu dla tych wszystkich, którzy z takim zaangażowaniem i radością włączają się w działalność Stowarzyszenia. Po całym tygodniu pracy, poświęcają swój wolny czas po to, aby zobaczyć uśmiech na ustach Rodziców i wypieki na twarzach dzieci. Ta wielka Rodzina jaką jest Stowarzyszenie naprawdę żyje, działa, przyciąga i zaraża dobrocią. I to ma sens – mówi wolontariuszka, nauczycielka ZSP w Olszynch Bożena Brzęczek.

16 marca w Zespole Szkół Publicznych w Olszynch 15 gimnazjalistów z Olszyn, Turzy i Rzepiennika Biskupiego zmierzyło się z dyktandem w ramach VIII edycji Gminnego Konkursu Ortograficznego o Tytuł Mistrza Ortografii i Pióro Wójta. Laureatką tegorocznej edycji została Małgorzata Gucwa z Turzy.

(r)

ZMIANA WARTY W CIĘŻKOWICKIM KOMISARIACIE

Asp. szt. Łukasz Czełuśniak nowym komendantem Komisariatu Policji w Ciężkowicach

Uroczysty ceremonia przekazania komisariatu przez ustępującego komendanta asp. szt. Artura Romana odbył się w Komisariacie Policji w Ciężkowicach 17.02.2016r.

Komendant Miejski Policji w Tarnowie mł. insp. Mirosław Moryl wręczył rozkazy personalne obydwu

komendantom w obecności władz okolicznych gmin, w tym również wójta naszej gminy Marka Karasia i przewodniczącego rady gminy Adama Bajorka.

Ustępujący Komendant pracę policjanta rozpoczął w styczniu 1989 roku w Krakowie, a stanowisko Komendanta Komisariatu Policji w Ciężkowicach objął 1 listopada 2011 roku.

Aspirant sztabowy Łukasz Czełuśniak służbę w policji rozpoczął w 1998 roku, w Komendzie Rejonowej Policji w Warszawie I. Następnie w 1999 przeniesiony do Tarnowa i związany z Wydziałem Prewencji Komisariatu Policji Tarnów-Centrum. Od maja 2010 roku był kierownikiem II Rewiru Dzielnicowych Komisariatu Policji Tarnów-Centrum.

(g)

DOTACJE DLA KOŚCIOŁÓW

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego przyznał dwóm kościołom parafialnym naszej gminy dotacje celowe. Kościół pw. Wniebowzięcia NMP w Rzepienniku Biskupim otrzyma 15 tys. zł na odtworzenie drzwi historycznych prowadzących do świątyni - przewidywany koszt całościowy inwestycji to 53 tys. zł. Natomiast 20 tys. zł otrzyma kościół pw. Św. Katarzyny z Turzy, dotacja przeznaczona zostanie na konserwację techniczną i estetyczną polichromii ściennej w nawie głównej.

ZAWIŁOŚCI INTELIGENCJI LUDZI I ZWIERZĄT

Inteligencja zwierząt jest znana, ale nie do końca. Wiadomo, że najbardziej inteligentny jest szympan, następnie słoń, delfin, orka, wrona i na równi z nią – kruk. Zaobserwowano, że jeśli wrona znajdzie gdzieś gąsienicę w głębokim otworze, w którym nie może jej dosięgnąć dziobem, to wyłamuje kawałek patyka z rozgałęzieniem w formie haka i tym patykiem wyjmując zdobycz. To oznacza, że wrona potrafi wykonać narzędzie o określonym zastosowaniu. Nasze dzieci są obecnie bardzo inteligentne, zapewne dlatego, że nie muszą paść krów, jak dawniej, tylko uczą się. W mig opanowują pracę z komputerem, znacznie szybciej niż dorośli. Zdarzyło się w naszym domu, że babcia zasiadła do komputera, a ponieważ nie jest zbyt sprawna w tej dziedzinie, to zastanawiała się długo jak zacząć. Z boku stoi 3-letni Jasio i niecierpliwie przystępuje z nogi na nogę. Wreszcie wykrzykuje. Babcia! To ty nie wiesz jak zacząć? Wał w ENTER!

Znam działanie komputera, lecz często nie wiem jakie dać mu polecenie by wykonał odpowiednie operacje. Wtedy proszę dzieci o pomoc. Z drugiej strony nie pojmuję dlaczego dzieci nie potrafią spełniać najprostszych poleceń. Rozbawiona gromada potrafi tak zagrać podłogę, że nie ma już gdzie nogi postawić. Można prosić siedem razy by po zabawie posprzątały podłogę, lecz to do nich nie dociera. Zupełnie jakby cierpiały na niedorozwój lewej półkuli mózgowej.

Pewnego dnia trafiłem przypadkowo na reportaż w telewizji, w którym przedstawiano badania wykonywane w USA nad inteligencją świń. Były tam dwa pomieszczenia. W jednym pomieszczeniu młode prosięta przebywały na wybiegu, w którym znajdowały się zabawki: miotła, szufelki, kubelki małe i duże, metalowe poobijane garnuszki. W drugim pomieszczeniu, bez drzwi, aby prosiaki mogły swobodnie przechodzić, odbywało się karmienie w określonych godzinach. Prosięta bardzo chętnie się bawiły i piszczały z radości aż uszy puchły. Tuż przed karmieniem przychodził pracownik i zbierał wszystkie zabawki zanosząc je do „świńskiej jadalni” i podawał jedzenie. Ogromny apetyt prosiąt jest znany, toteż nie trzeba ich było zapraszać do jedzenia. Tak było przez kilka dni. Już po trzech dniach prosiaki na widok wchodzącego pracownika zaczynały zbierać „zabawki”, pchać je przed sobą lub dzierżyć w zębach do pomieszczenia, gdzie odbywało się karmienie.

Oglądając ten reportaż doznałem olśnienia. Nie trzeba dzieciom dawać jedzenia póki nie posprzątają zabawek z podłogi.

Augustyn Mika

USTA - USTA

To prowokujący tytuł pięknej inicjatywy młodych strażaków z OSP w Rzepienniku Suchym która zaowocowała bezpłatnym pokazem udzielania pierwszej pomocy.

Ratownik medyczny Kamil Wajda z pomocą kolegów strażaków pokazał jak się zachować w różnych przypadkach zagrożenia życia i zdrowia, by nie szkodząc poszkodowanemu i sobie, udzielić pierwszej pomocy i wezwać pomoc medyczną. Przedmiotem pokazu były również: postępowanie w przypadku zakrztuszenia dzieci, niemowląt i osób dorosłych, oraz pomoc w nagłych urazach. Po pokazie można było sprawdzić swoją wiedzę na fantomie lub na uczynnych strażakach. W pokazie uczestniczyła 30 osobowa grupa mieszkańców Rzepiennika Suchego. Bardzo przydatna wiedza i doświadczenie były dziś naszym udziałem. Szkoda, że było nas mało – mówili uczestnicy. Strażacy obiecali że nic straconego, że to dopiero pierwszy z serii taki pokaz. Zatem zapraszamy na kolejne, tak, żebyśmy wszyscy umieli pomóc sobie nawzajem w razie potrzeby i oby takich potrzeb było jak najmniej...

(r)

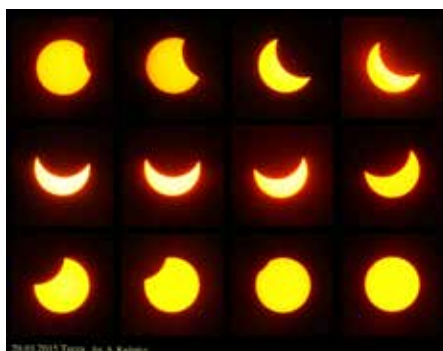

ZACMIENIA TRANZYTY I ZAKRYCIA

Wszystkie ciała niebieskie są w nieustannym ruchu. Z tego względu często dochodzi do przysłaniania jednych przez drugie – mniejszych przez większe, większych przez mniejsze, dalszych przez bliższe itp. Zarówno Księżyc, jak i Słońce w swojej wędrówce po niebie codziennie zakrywają coraz to inne gwiazdy. Nie są to tak spektakularne zjawiska jak np. zaćmienia Słońca (przesłanianie Słońca przez Księżyc) czy zaćmienia Księżyca (przesłanianie Słońca przez Ziemię), które wzbudzają największe zainteresowanie zarówno wśród zwykłych ludzi, jak i miłośników astronomii. Równie emocjonujące są tzw. tranzyty planet na tle tarczy słonecznej, gdyż z Ziemi obserwuje się je bardzo rzadko.

ZACMIENIE SŁOŃCA występuje gdy tarcza Słońca jest zakrywana przez tarczę Księżyca. Ma to miejsce 2 - 5 razy w roku i trwa maksymalnie 7 minut. Mimo, że zdarza się to stosunkowo często, to z danego miejsca na Ziemi obserwuje się je bardzo rzadko. Dzieje się tak, gdyż obszar całkowitego zaćmienia jest stosunkowo mały (pas szerokości 270 km). Na obszarze Polski, do całkowitego zaćmienia Słońca dochodzi raz na ponad 100 lat. Znacznie częściej możemy obserwować częściowe zaćmienie. Jest ono widoczne na

dużo większym obszarze. W gminie Rzepiennik Strzyżewski najbliższe całkowite zaćmienie Słońca będzie można obserwować 13 lipca 2075 roku. Będzie to obrączkowe zaćmienie – czyli w maksymalnej jego fazie, Słońce będzie widoczne jako pierścień – jak na rysunku poniżej. Jeśli jednak nie chcą Państwo tak długo czekać, warto wybrać się w miejsce gdzie całkowite zaćmienie będzie wcześniej widoczne. Najbliższe całkowite zaćmienie będzie miało miejsce 1.09.2016 m.in. w środkowej Afryce i na Madagaskarze.

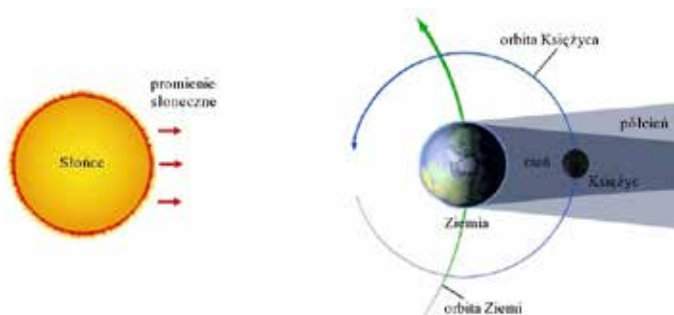

20.03.2015 r., Turza. Częściowe zaćmienie Słońca (fot. A.Kuźmicz).

03.11.2013 r., Singapur. Obrączkowe zaćmienie Słońca.

ZACMIENIE KSIĘŻYCA obserwujemy, gdy Ziemia znajduje się idealnie pomiędzy Słońcem a Księżycem. występuje rzadziej niż zaćmienie Słońca, bo od 0 do 3 razy w ciągu roku, jednak może być obserwowane na znacznie większym obszarze Ziemi (z każdego miejsca, dla którego Księżyc jest nad horyzontem). Zaćmienie

Księżyca może trwać maksymalnie 3.8 godziny, natomiast faza całkowitego zakrycia jego tarczy może trwać nawet 1 godzinę i 40 minut. W Polsce najbliższe całkowite zaćmienie będziemy mogli obserwować 27 lipca 2018 roku.

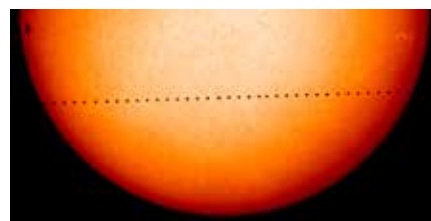
28.09.2015 r., Polska (fot. Michał Kwieciak). Całkowite zaćmienie Księżyca. Po lewej: faza tuż przed zakryciem całej tarczy; po prawej: faza całkowitego zaćmienia – Księżyc staje się czerwono brunatny gdyż mimo, że Ziemia całkowicie cieniuje Księżyc przed promieniami słonecznymi, to na skutek załamania i rozproszenia światła słonecznego w ziemskiej atmosferze do Księżyca dociera światło barwy czerwonej (podobnie gdy niebo staje się czerwone przy zachodzie Słońca).

TRANZYTY

Z Ziemi obserwujemy tranzyty tylko dwóch planet na tle tarczy Słońca: Merkurego oraz Wenus (reszta planet chowa się za tarczą Słońca gdyż krążą one po orbitach dalszych niż orbita Ziemi). Są to bardzo rzadkie zjawiska, dlatego jeśli tylko mamy okazję, powinniśmy je oglądać. Na przestrzeni 243 lat dochodzi do około 30 tranzytów Merkurego i 4 tranzytów Wenus. Dla danego miejsca na Ziemi, przy dogodnych warunkach atmosferycznych, możliwe jest zaobserwowanie tylko połowy tych tranzytów, gdyż druga połowa przypada w nocy. W Polsce były ostatnio widoczne dwa tranzyty Wenus: 8 czerwca 2004 i 6 czerwca 2012. Najbliższa taka okazja nastąpi dopiero w czerwcu 2247 roku. W tym roku 9 maja będziemy jednak mogli zaobserwować tranzyt Merkurego. Zdarzają się one zdecydowanie częściej bo średnio 11 razy na 100 lat.

Tranzyt Merkurego 08.11.2006 r. (©ESA/NASA/SOHO).

Tranzyt Wenus 06.06.2012 r. (fot. B.Wszolek, A. Leśniczek).

Z RZEPIENNIKA NA MARSA JUŻ W SIERPNIU!

W krótkim czasie stało się najpopularniejszym miejscem w okolicy, a będzie o nim jeszcze głośniejsze za sprawą przyszłych planów. Obserwatorium astronomiczne w Rzepienniku Biskupim w sierpniu br. uruchomi habitat, miejsce w którym odzwierciedlone zostaną warunki marsjańskie lub księżycowe. A wszystko po to, by 6 wyłonionych w ramach konkursu osób przez kilkanaście dni mogło poddać się eksperymentalnemu projektowi. Odcięci od Internetu, na 60 m² monitorowani będą przez naukowców, na zewnątrz wychodzić będą jedynie nocą w kombinezonach. Dr Bogdan Wszolek oraz dr Agata Kołodziejczyk wyjaśniają, że celem habitatu ma być przyspieszenie rozwoju technologii kosmicznych. Brzmi ciekawie? To dopiero początek. Będziemy na bieżąco śledzić i relacjonować postępy projektu. Tymczasem trzymamy kciuki za marsjańską misję.

(r)

Zakrycie Saturna przez Księżyc. Po lewej stronie – zakrycie przez oświetloną tarczę Księżycza, po prawej – przez nieoświetloną tarczę (fot E. Bonduelle).

ZAKRYCIA gwiazd i planet przez Księżyc są zjawiskiem powszechnym i chętnie obserwowanym przez miłośników astronomii na całym świecie. Jednak uchwycenie momentu zakrycia gwiazdy czy planety wymaga trochę wprawy, zwłaszcza gdy zakrycie odbywa się przez nieoświetloną część Księżycza.

Co ważnego na niebie w kwietniu i maju

06.04.2016 - Dzielne zakrycie Wenus. Rano o godzinie 9:30 sierp Księżycza zakryje planetę Wenus. Dzięki dużej jasności planety, zjawisko będzie można zobaczyć w ciągu dnia.

09.05.2016 - Przejście Merkurego na tle tarczy Słońca (tranzyt Merkurego). W Polsce zjawisko rozpocznie się około godziny 13:12 i potrwa do zachodu Słońca. Ostatni tranzyt widoczny z Polski był w 2003 r., natomiast dwa kolejne będą w 2019 i 2032 r.

VI MIĘDZYNARODOWY KONKURS ARTYSTYCZNY „ARS ASTRONOMICA”

Stowarzyszenie Astronomia Nova i Instytut Fizyki AJD w Częstochowie zapraszają do udziału w konkursie artystycznym o tematyce astronomicznej. W konkursie mogą wziąć udział wszyscy zainteresowani, a zwłaszcza młodzież szkolna i akademicka. Na konkurs można przysłać wszelkie prace artystyczne o wydźwięku astronomicznym. Mogą to być utwory plastyczne, muzyczne, filmowe, literackie i inne. Mile widziane instalacje i wytwory modelarskie. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prace zbiorowe. Sugeruje się, aby w szkołach przeprowadzić wstępną selekcję prac uczniów i tylko najlepsze wysłać na konkurs. Radzimy również by unikać kłopotliwych dużych formatów prac (problemy z przesyłką i ekspozycją). Dla prac plastycznych optymalnym for-

matem jest A3. Prace powinny być czytelnie opisane. Na widocznym miejscu i trwale: imię i nazwisko autora (np. w prawych dolnych rogach obrazków), na odwrocie pracy czytelnie (najlepiej na dobrze przyklejonej drukowanej karteczce): imię, nazwisko, adres (e-mail, telefon) oraz wiek autora, imię i nazwisko opiekuna (jeśli jest), szkoła (w przypadku prac szkolnych).

Prace należy dostarczyć do końca kwietnia 2016 roku na adres:
Bogdan Wszolek
Al. Armii Krajowej 13/15, pok. 4001
42-200 Częstochowa

KONCERT PROFILAKTYCZNY GRUPY RYM CERZE „NIE ZMARNUJ SWOJEGO ŻYCIA”!

W czwartek 17 marca 2016 w ZSP w Olszynach młodzież gimnazjalna z gminy Rzepiennik Strzyżewski uczestniczyła w niecodziennym wydarzeniu.

Współczesna młodzież jest pogubiona, a bez właściwych autorytetów i zasad moralnych — może zmarnować swoje życie. Pod wpływem

nieodpowiedniego towarzystwa młodzież coraz częściej i śmieje się sięga po używki takie jak papierosy, alkohol, narkotyki, „dopalacze” chcąc zaimponować rówieśnikom. Dostrzegając te problemy, z inicjatywy nauczycieli i współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, powstał projekt zorganizowania spotkania młodzieży z raperami.

RYMcerze prowadzą projekt profilaktyczny „Nie Zmarnuj Swojego Życia” skierowany do młodzieży. Wspólnie z Apostolskim Ruchem Wiary mają konkretny plan — przekazać w swoim hip-hopie wartości uniwersalne, chrześcijańskie i wskazać drogę lepszego życia. Przekazują profilaktykę w przesłaniu, we własnych historiach walki z nałogami oraz w swojej twórczości.

Zespół RYMcerze tworzą dwaj przyjaciele Jonatan Blank (pseud. Dj Yonas) i Łukasz Bęś (pseud. Bęsiu). Spotkanie RYMcerzy z naszą młodzieżą rozpoczęło się od historii własnych zmagania z uzależnieniami Bęsia i DJ Jonasa. Mini-wykłady były przeplatane utworami artystów. Na zakończenie ochotnicy wzięli udział w konkursie freestyle, promując hasło „Nie zmarnuj swojego życia!”

Na koncercie gościli również Wójt Gminy Rzepiennik Strzyżewski Marek Karaś Przewodniczący Rady Gminy Zbigniew Bajorek, inspektor GKRPA Ewelina Kostrząg, komendant policji z Ciężkowic Łukasz Czełusniak, młodszy aspirant policji Waldemar Kopek, dyrektor GOK Halina Hołda.

B.Brzączek

WARSZTATY PISANKOWE

W lutym br. warsztaty malowania pisanek tradycyjną techniką z użyciem wosku zwana batikową odbyły się w sali widowiskowej w Rzepienniku Strzyżewskim, w remizie OSP w Rzepienniku Biskupim i w klubie Zygzak w Rzepienniku Suchym.

Warsztaty cieszyły się dużym zainteresowaniem, a uczestnicy bardzo szybko przyswajali tajniki tradycyjnego malowania pisanek woskiem czego dowodem są pierwsze samodzielnie wykonane pisanki. Warsztaty prowadziły instruktorki GOK Anna Bugno, Anna Roman i Renata Gogola.

WIOSNA

Bartek Gąsior z Rzepiennika Strzyżewskiego ma dopiero 10 lat i wielką pasję. Podglądanie przyrody z aparatem. Przyznajcie, że świetnie mu to wychodzi...

Z BABCINEGO ALBUMU

Prezentowane fotografie udostępniła Renata Gogola z Olszyn

